

בית אהרן

פסח תשפ"א

סוגיות בחושן משפט ועניני הזמן.

רח': הרב גרשונוביץ 42/5 נתיבות טל': 08-9948434. פקס: 08-9985230

סדר חג הפסח תשפ"א

האש מיום ששי. ויברך עליהם בתחילה "מזונות" ובסוף על המחיה.

סוף זמן אכילת חמץ בשעה 10:15.

לאחר סוף זמן אכילת חמץ יראה לסלק כל חמץ שנשאר בביתו או ע"י שישליך לפח המרכזי (לא לפח הפרטי) או שיפורר לחתיכות פחות מכזית (פחות מנפח / גודל של קופסת גפרורים) וישליך לאסלה. או שיכין כלי מיום ששי עם אקונומיקה וישליך את שאריות החמץ לשם באופן שהחמץ לא יהיה ראוי לאכילת כלב ואח"כ ישליך את הכלי לפח המרכזי.

כמו כן יש לרחוץ ידיים ופנים בסבון ואת הפה עם משחת שיניים ומי שיודע שלא יצא לו דם מהשיניים יצחצח עם מברשת. יש לקנות מברשת שיניים חדשה לצורך הפסח וכן לכתחילה להשתמש במשחת שיניים הכשרה לפסח.

לאחר שסילק את כל החמץ יאמר את נוסח הביטול המלא כמו שכתוב בסידור ובהגדה.

מאחר ואסור לאכול חמץ לאחר השעה 10:15 וכן אסור לאכול מצה בערב הפסח דהיינו בכל יום השבת. לכן יאכל סעודה שלישית במיני מזונות (כשר לפסח) או בפירות וכדומה.

משעה 15:30 אסור לאכול מצה עשירה, דהיינו כל מה שנעשה ממצות או מקמח מצות כדי שיאכל מצה בליל הסדר לתאבון. ויכול לאכול פירות וכדומה.

מאחר וערב הפסח חל בשבת קודש, אין לעשות שום מלאכה או הכנה משבת עבור ליל הסדר. ולכן יראה לעשות את כל הדברים הנצרכים לליל הסדר כבר מיום ששי.

מוצאי שבת וליל הסדר – אפשר להתחיל בהכנות החל משעה 19:30 וכן להדליק נרות של יום טוב (לנוהגים).

ליל הסדר – עושים קידוש וכולל בו הבדלה וברכה על הנר. יש להכין נר של 48 או 72 שעות כדי שיוכל להעביר מאש לאש.

קדש – קודם שיקדש יכוון לקיים מצוות קידוש וארבע כוסות. **לשאמי** - יכוון לפטור כוס שנייה. קודם שיברך "שהחיינו" יתכוון גם על המצה והמרור וכל מצוות ליל הסדר.

רחץ – **בללדי** – נטילת ידיים עם ברכה. **לשאמי** - בלא ברכה.

כרפס – לוקח כזית מהכרפס (נפח 18 גרם). וטובל בחרוסת מברך "בורא פרי האדמה" ואוכל **ללא הסבה**. יש לכוון בברכת הכרפס לפטור את המרור שיאכל אח"כ.

יחץ – **לשאמי** חוצה את המצה האמצעית לשניים חלק קטן וחלק גדול ואת החלק הגדול עוטף במפה ושומר לאפיקומן. **בללדי** – לא עושה כאן כלום. ואת חציית המצה עושים לפני ברכת המוציא.

א' ניסן יום ראשון – מתחילים ברכת האילנות. לכתחילה מברכים על שתי אילנות שמלבלבים בפריחה. אם כבר יש פירות גמורים באילן, אין לברך עליו. ניתן לברך גם בשבת וביום טוב. ניתן לברך עד סוף חודש ניסן.

מכירת חמץ – חשוב מאד לדאוג ולבצע מכירת חמץ מבעוד מועד ולא להמתין לרגע האחרון. גם מי שאינו משהה חמץ בביתו בפסח, ראוי שיבצע את מכירת החמץ משום שיש מוצרים בבית המכילים עמילני חמץ וכדומה ואין כל טירחא או הפסד במכירת החמץ לעומת שחס ושלום יעבור על איסור "בל יראה ובל ימצא".

יב' ניסן יום חמישי – הבכורות מתענים (במקום ערב הפסח שחל בשבת) ונהגו להיפטר מהתענית ע"י שמשותף בסיום מסכת. (ויש שלא נהגו להתענות כלל).

בערב בודקים את החמץ ומברכים קודם הבדיקה "על ביעור חמץ" ולא ידבר בין הברכה לתחילת הבדיקה. את כל החמץ שעדיין רוצה להשתמש בו יצניע במקום מיוחד ויזהר שלא יתפזר בבית ע"י הקטנים שאז יצטרך לחזור ולבדוק את החמץ. ואומר את נוסח הביטול (הקצר) כפי שאומר בכל שנה לאחר הבדיקה. (נמצא בסידור של פסח או בהגדה).

בלילה עוברים לשעון קיץ.

יג' ניסן יום ששי – אע"פ שעדיין אוכלים חמץ בשבת נהגו לשרוף את החמץ הנותר (או שנמצא בבדיקה) סוף זמן ביעור חמץ בשעה 11:30. לא אומרים את נוסח הביטול ביום ששי.

ראוי שכל המאכלים לשבת יהיו כבר כשרים לפסח ובכלים הכשרים לפסח. ואת כל החמץ וכלי החמץ יצניע כבר מלפני השבת. כמו כן ראוי שלא ישיר הרבה לחם או חלות אלא יקנה ממש בצמצום לכל אחד מבני הבית עבור שתי סעודות השבת, וישלימו סעודתם בבשר, דגים, תפוח"א וכדומה.

ידליק נר של 48 או 72 שעות כדי שיוכל להעביר ממנו מאש לאש במוצאי שבת וביום טוב.

ליל שבת – קידוש רגיל כמו בכל שבת. ראוי לפרוס מפת נילון חד פעמי ולאכול עליו כזית או כביצה מהלחם ואח"כ יקפל את הניילון וישליך לפח אשפה המרכזי. ולאחר מיכן יגיש את סעודת השבת ללא לחם וללא חמץ.

יד' ניסן שבת בבוקר – ראוי לקום ולהתפלל בשעה מוקדמת מכל שבת רגילה ע"מ שישפיק לאכול סעודת שבת עם לחם קודם סוף זמן אכילת חמץ. וינהג בסדר האכילה כמו בסעודת הלילה.

מי שאינו רוצה לאכול חמץ בסעודה זו או שקם מאוחר לאחר סוף זמן אכילת החמץ. יכול להכין מיום ששי לביבות של קמח מצה או 'פתות' ממצות (חלבי או בשרי) באופן שהתבשלו ע"ג

מגיז – קודם קריאת ההגדה יאמר שמתכוון לצאת ידי חובת סיפור יציאת מצרים "והגדת לבנך". לא יאמר את ההגדה בהסיבה אלא באימה ויראה.

ימזוג כוס שנייה לכל אחד מבני הבית.

על פי מה שפסק השולחן ערוך שנשים חייבות בארבע כוסות, לכן חייבות גם לומר את כל ההגדה על הסדר ולכל הפחות ישמעו מהגברים ויתכוונו לצאת ידי חובה.

יש לומר את נוסח "הא לחמא עניא" בלשון שיבינו הנשים והקטנים. ובכל ההגדה ראוי לבאר את העניין ולא לקרוא במרוצה כקריאה בעלמא.

כאשר יאמר את הפיסקה "והיא שעמדה" יאחוז את הכוס בידו. וצריך שתהא המצה מכוסה בזמן הזה.

כאשר יאמר את הפיסקה "ונצעק" יזעק מקירות ליבו על חורבן הבית (שליל תשעה באב תמיד יהיה באותו לילה של ליל הסדר) ועל הגאולה בקרוב. ויכול לבקש בליבו על ענייני הפרטיים.

כאשר אומרים את הפיסקה "דס ואש ותימרות עשן" שופך בעה"ב או עורך הסדר מכוסו 3 פעמים. ושפוך לכוס חד פעמי או לכלי חרס שבור (מפני שאחר כך משליכו) השפיכה יכולה להיעשות באצבע או ישירות מתוך הכוס.

כאשר אומר את עשרת המכות נכון שגם הנשים יקראו אותם מן ההגדה בפה וראוי להרחיב כמה שיוכל בתיאור כל מכה ומכה שהביא הקב"ה על המצרים במצרים.

גם כאן כשאומר את עשרת המכות ישפוך מן הכוס כנוצר לעילל 10 פעמים. דהיינו על כל מכה פעם אחת.

גם כאשר אומר את הסימנים "דצ"ך עד"ש באח"ב" ישפוך 3 פעמים מן הכוס.

סך הכל 16 פעמים ששופך מן הכוס. ואח"כ ישליך את הכוס עם מה ששפך לתוכה, במקום שאין עוברים אנשים.

את הכוס ששפך ממנה ניתן למלאות מחדש על מה שנשאר ואין צורך לשפוך את הנשאר.

כאשר אומרים את הפיוט "כמה מעלות טובות" וכו' נוהגים להגביה את השולחן או את הקערה בכל פעם שאומרים "דיינו" ויש בזה כמה וכמה טעמים גם על פי הסוד.

כאשר מגיע לפיסקה "רבן גמליאל אומר" יסיר את המפה מהשולחן. וכאשר אומר "פסח" רק יצביע על הבשר ולא יגביה אותו. אמנם כאשר אומר "מצה" או "מרור" יגביה אותם בידו. ומי שמחבב את המצוות היה מנשק את המצות ואת המרור.

כאשר יגיע לפיסקה "לפיכך אנחנו חייבים להודות" יגביה את הכוס עד סיום ברכת "גאל ישראל"

שתיית כוס שני בהסיבה. לבלדי - יברך ולשאמי - לא יברך.

רחצה – יטול ידיו עם ברכה. וראוי לטמא את הידיים (משום שכבר נטל לכרפס) ע"י נגיעה בנעל וכדומה.

מוציא מצה – לבלדי – כאן חוצה את המצה האמצעית לשניים ומצניע החלק הגדול לאפיקומן. כמו כן לבלדי מברך רק על מצה וחצי בלבד. וכך יעשה בכל ימות הפסח וגם בשבת.

בברכת "המוציא" ו"אכילת מצה" יכוון לפטור גם את אכילת האפיקומן.

יברך "המוציא" ויבצע. ויחלק לכל בני הבית ועדיין לא יאכלו. ואח"כ יברך "על אכילת מצה" ואז יטבול בחרוסת ויאכל כזית מצה בהסיבה.

מרור – יקח כזית מן המרור (גודל בערך של כף יד פתוחה) יברך "על אכילת מרור" יטבול מעט בחרוסת שלא לבטל את טעם המרור, ויאכל בלי הסיבה.

כורך – יקח כזית מרור וכזית מצה ויעטוף את המצה במרור שלא תראה המצה, מטבל בחרוסת ואוכל בהסבה בלא ברכה.

שולחן עורך – אוכלים סעודת החג בשמחה ולא ינהג קלות ראש בסעודה זו. לבלדי – נוהגים לאכול גם את הבשר הצלי (זרוע). לשאמי – לא אוכלים בלילה זה צלי.

לא ימלא כל כך כריסו בסעודה זו כדי שיאכל את האפיקומן לשובע. ואם אוכל האפיקומן בדוחק לא יוצא ידי חובה. ואל יהי אכילת האפיקומן עליו לטורח.

יש להיזהר ולאכול את האפיקומן קודם חצות 24:45.

צפון – יוציא את חצי המצה שהפריש לאפיקומן ויחלק ממנה לכל בני הבית וכל אחד צריך לאכול כזית בהסיבה. ואם אין מספיק במצת האפיקומן לכולם יקח ממצה אחרת להשלים לשיעור כזית. מכיוון שהרמב"ם לא הזכיר הסיבה באפיקומן. אם בדיעבד לא היסב יצא ידי חובה.

ברך – ימזוג כוס שלישית לכל אחד מבני הבית ויברך עליה ברכת המזון. בסיום ברכת המזון יברך "הגפן" וישתה בהסיבה. לשאמי – יכוון לפטור כוס רביעית.

הלל – ימזוג כוס רביעית ויאמר עליה את הלל בשמחה.

ויש שנהגו להניח כוס לאליהו הנביא. ויש שנהגו לפתוח את הדלת באמירת "שפוך חמתך אל הגויים".

בסיום ההלל לאחר ברכת "יהללך" לבלדי – מברך על כוס רביעית. לשאמי – אינו מברך. ושתיים בהסיבה. ואח"כ יברך ברכה אחרונה "על הגפן ועל פרי הגפן".

נרצה – נהגו לומר פיוטים אחר ההגדה כגון "חד גדיא" וכדומה להזכיר חסדי המקום ברוך הוא עלינו. ויש שנהגו לקרוא "שיר השירים" וכל המרבה ומאריך בסיפור יציאת מצרים, הרי זה משובח.

ב"ד

בית מדרש לרבנים להוראת לימודי רבנות ודיינות

בראשות הרב: רון אל אהרון שליט"א אב"ד לממונות

בית הדין לממונות ובית הוראה
שע"י עמותת "בית אהרון נתיבות"

מכירת חמץ מהודרת וע"פ כל החומרות
תתקיים ע"י בית הדין

ניתן למלא טפסים החל מיום ראשון א' בניסן בזמני בית ההוראה

זמני בית ההוראה:
בימים א-ה בוקר 8:00-9:00 | ערב 22:00-23:00
ימי שישי בשעות 11:00-12:30
כתובתנו: רח' הרב גרשונביץ 42/5
פלא': 050-4146956 פקס: 08-9985230
ניתן להשאיר שאלות במעטפה סגורה בציון מ"ס טלפון בתיבת הדואר.
לקביעת דיונים: 054-8487454